

KUNSTHUIS SYB IS EEN RESIDENCY: EEN OPEN, GASTVRIJE WOON- EN WERKPLEK IN BEETSTERZWAAG, WAAR EXPERIMENT, ONDERZOEK EN TALENTONTWIKKELING CENTRAAL STAAN. KUNSTHUIS SYB BIEDT HEDENDAAGSE KUNSTENAARS EN CURATOREN EEN WERKPLEK IN DE LUWTE VAN DE (KUNST)WERELD. RESIDENTS WORDEN OP BASIS VAN EEN PROJECTVOORSTEL GESELECTEERD EN UITGENODIGD OM ZES WEKEN IN KUNSTHUIS SYB TE WERKEN EN TE VERBLIJVEN.

2019

SYB

TWEEDEUIZEND

NEGENTIEN

TJUDENS EEN PROJECTPERIODE IN SYB KUNNEN ZIJ ZICH ONTWIKKELLEN DOOR MIDDEL VAN ONDERZOEK, EXPERIMENT EN NIEUWE SAMENWERKINGSVERBANDEN. KUNSTHUIS SYB BIEDT HIERTOE RUIMTE, STIMULANS EN ONDERSTEUNING. DE PERIODE WORDT AFGESLOTEN MET EEN PUBLIEKE PRESENTATIE, DIE VERSCHILLENDE VORMEN AAN KAN NEMEN.

She's been in the bizz for years, Caz Egelie, een zangperformance tijdens de opening van de Sybren Hellinga Kunstprijs, foto: Sjoerd Knol

VOORWOORD

Beste lezer,

Wij zijn wederom trots verslag te kunnen doen van een jaar met bijzondere programmering in Kunsthuis SYB. We ontvingen uitzonderlijke kunstenaars die met hun projecten het huis bezielde en boden het publiek een intieme kijk in hun maakproces. We lieten kunststudenten voor het eerst proeven van de beroepspraktijk en organiseerden de achtste Sybren Hellinga Kunstprijs. We werkten samen met het dorp en andere kunstinstellingen, en ons schrijversprogramma kreeg een nieuwe invulling.

Kunsthuis SYB vaart wel onder de artistieke en zakelijke leiding van de nieuwe directeur, die met energie en aandacht plannen maakt voor de komende jaren. Voor 2021 en 2022 ligt er inmiddels een prachtig programma met zowel regionale binding als nationale betekenis; met veel enthousiasme samengesteld in nauwe samenwerking met onze Programmeringscommissie.

Al 19 jaar richten wij ons op het faciliteren en ondersteunen van kunstenaars en kunstprofessionals – altijd met klein budget en de inzet van gepassioneerde en kundige vrijwilligers. Meer dan ooit is het nu van belang om de organisatie te versterken om bestand te zijn voor een onzekere toekomst. We werken daarom aan versterking van de organisatie door onder andere de toepassing van de Fair Practice Code en het aantrekken van nieuwe mensen. Hiermee blijft SYB onverminderd van belang voor talentontwikkeling, onderzoek en experiment in Nederland.

Het bestuur van Stichting Syb

VOORWOORD

P. 4 – 5

INTRODUCTIE

P. 8 – 11

INDEX

ORGANISATIE

P. 12 – 15

ACTIVITEITEN

P. 16 – 41

ENKELE CIJFERS

P. 42 – 45

INTRODUCTIE

“A RESIDENCY IS AS COMPLEX AND AS FAMILIAR AS DAILY LIFE.”

Laura Wiedijk, Yield (SYB-alumni in een videowerk over ‘productiviteit’ in residencies)

Kunstenaars hebben tijd en ruimte nodig om zich te ontwikkelen, om te experimenteren, te onderzoeken en hun weg te vinden. Kunsthuis SYB biedt ze dat al bijna 20 jaar. Maar residencies bestaan uit meer dan een mogelijkheid om te werken. Het zijn uitzonderlijke periodes, waarin een kunstenaar nieuwe verbindingen legt, binnen de betekenis van diens werk, maar ook binnen een nieuwe sociale omgeving, waar niet alleen het werken, maar ook het leven in een kleine dorpsgemeenschap en de gesprekken op straat en aan de keukentafel ertoe doen.

Het is dan ook zeker de verdienste van de hartelijke en betrokken dorpsbewoners en onze lokale vrijwilligers dat vrijwel alle kunstenaars faciliteiten op maat kunnen vinden, en zich welkom voelen in het dorp. De leden van de programmeringscommissie en SYB Circles bieden daarbij steeds ondersteuning op maat, door inhoudelijke gesprekken en het aanbrengen van nieuwe contacten en andere kunstenaars. Zo liet Niels Bekkema de studenten van het Piet Zwart Institute Friesland zien, en vormden de gesprekken tussen Josje Hattink (Circles) met Jasper Coppes een directe aanleiding voor een nieuwe wending in zijn werk.

Het is een plezier om onze bezoekers deelgenoot te kunnen maken van het proces van de kunstenaars, en soms ook te zien hoe zij een project kunnen vormen, zoals in het project van Ash Kilmartin. Tijdens haar eerste weekend in SYB ontving zij meer dan 100 gasten, waarvan er opvallend veel nieuwe informatie konden toevoegen aan haar onderzoek naar klokkenstoelen. Het is een groot goed dat Kunsthuis SYB zowel gastkunstenaars als andere betrokkenen de rust, ruimte en tijd kan bieden voor dialoog en het opdoen van nieuwe inzichten. En soms is de invloed van Kunsthuis SYB ook pas merkbaar in de maanden of jaren na een residency. Dan wordt een werk aangekocht (zoals het Stedelijk Museum dat deed in het voorjaar van 2019), of leiden de opgedane inzichten tot nieuwe kunstwerken.

In het afgelopen jaar verwelkomde Kunsthuis SYB in totaal 30 kunstenaars: sommigen verbleven slechts 24 uur in SYB, anderen tot meer dan zes weken. Hieronder treft u een kort overzicht van de organisatie en activiteiten in 2019.

Bezoekers in de tuin van SYB tijdens de eindpresentatie van Seán Hannan op 19 juni 2019

ORGANISATIE

Het huis aan de Hoofdstraat is in 2019 vrijwel voortdurend in gebruik geweest door de gastkunstenaars. In januari en februari vond onderhoud plaats, en in augustus was het huis gesloten tijdens een korte zomerstop. De organisatie van SYB bevindt zich niet in het huis in Beetsterzwaag, het huis is van de resident. Vrijwilligers wonen verspreid door het hele land en komen samen in het kunsthuis om te vergaderen, om een project kunstenaar te bezoeken of een presentatie bij te wonen. In 2019 bestond de organisatie van SYB uit:

DIRECTIE

In januari 2019 startte de nieuwe directeur, Josine Sibum Siderius. Zij nam zowel de zakelijke als artistieke leiding op zich.

PROGRAMMERINGSCOMMISSIE

De programmeringscommissie heeft een regelmatig wisselende samenstelling en is het laatst vernieuwd per 1 januari 2018. In 2019 bestond de PC uit:

- Niels Bekkema – beeldend kunstenaar en schrijver (Rotterdam/Groningen)
- Sara Bjarland – beeldend kunstenaar (Amsterdam)
- Manus Groenen – kunsthistoricus en kunsteducator (Rotterdam/ Tilburg /Utrecht)

De programmeringscommissie heeft zich in 2019 beziggehouden met de selectie van kunstenaars en critici voor SYB Circles en de longlist voor de Sybren Hellinga Kunstprijs, en heeft gereflecteerd op de rol die de commissie speelt binnen SYB.

BESTUUR

- Irene Kromhout, voorzitter – Projectleider tentoonstellingen Fries Museum, Keramiekmuseum Princessehof en Fries Verzetsmuseum (Groningen)
- Wytske Visser, secretaris – Programmamaker Beeldende kunst de Brakke Grond (Amsterdam)
- Remco Torenbosch, algemeen bestuurslid – Beeldend kunstenaar (Amsterdam)
- Penningmeester: vacature

SCHRIJVERSPOULE werd SYB CIRCLES

In 2012 richtte Kunsthuis SYB een Schrijversprogramma op waarin schrijvers en critici reageren en reflecteren op de projecten in SYB en het werk dat tijdens de

residencies wordt geproduceerd. In 2019 werd een doorstart gemaakt met dit programma, door het kritisch onder de loep te nemen met de nieuwe leden van het programma. Want wat kan kunstkritiek betekenen voor een plek als SYB? Welke rol heeft het in de totstandkoming van nieuwe kunstprojecten? En zijn er ook andere mogelijkheden en media in te zetten om tot een reflectie van deze projecten te komen? In maart 2019 werden de volgende deelnemers geselecteerd:

Brenda Tempelaar – beeldend kunstenaar en schrijver

Liza Voetman – docent en schrijver

Josje Hattink – beeldend kunstenaar

Vanessa van 't Hoogt – promovendus en kunsthistoricus

Anna-Rosja Haveman – promovendus en kunsthistoricus

VRIJWILLIGERS

In 2019 steunde een groep van ongeveer 20 SYB bij verschillende uitvoerende werkzaamheden, zoals praktische ondersteuning van de residenten, onderhoud van het huis en de tuin, begeleiding bij evenementen, vertalingen, publiciteit, vormgeving en educatie. SYB zou SYB niet zijn zonder deze betrokken vrijwilligers. Veel van deze vrijwilligers zijn jonge professionals in de Programmeringscommissie en SYB Circles die hun positie bij Kunsthuis SYB gebruiken om werkervaring op te doen en eigen initiatieven te realiseren binnen de organisatie.

Een ander deel van SYB's vrijwilligers woont in Beetsterzwaag en zorgt mede voor verankering in het dorp, deze groep noemt SYB de Huisclub. Het zijn betrokken dorpsbewoners die sinds jaar en dag het Kunsthuis een warm hart toedragen. De Huisclub zet zich in voor kleinschalig beheer aan het pand en de tuin, biedt praktische ondersteuning aan zowel de kunstenaars als de directeur, en is essentieel voor de inbedding van Kunsthuis SYB in het dorp. De leden van de Huisclub hebben een groot netwerk en geven toegang tot allerlei contacten en informatie. De Huisclub bestond in 2019 uit:

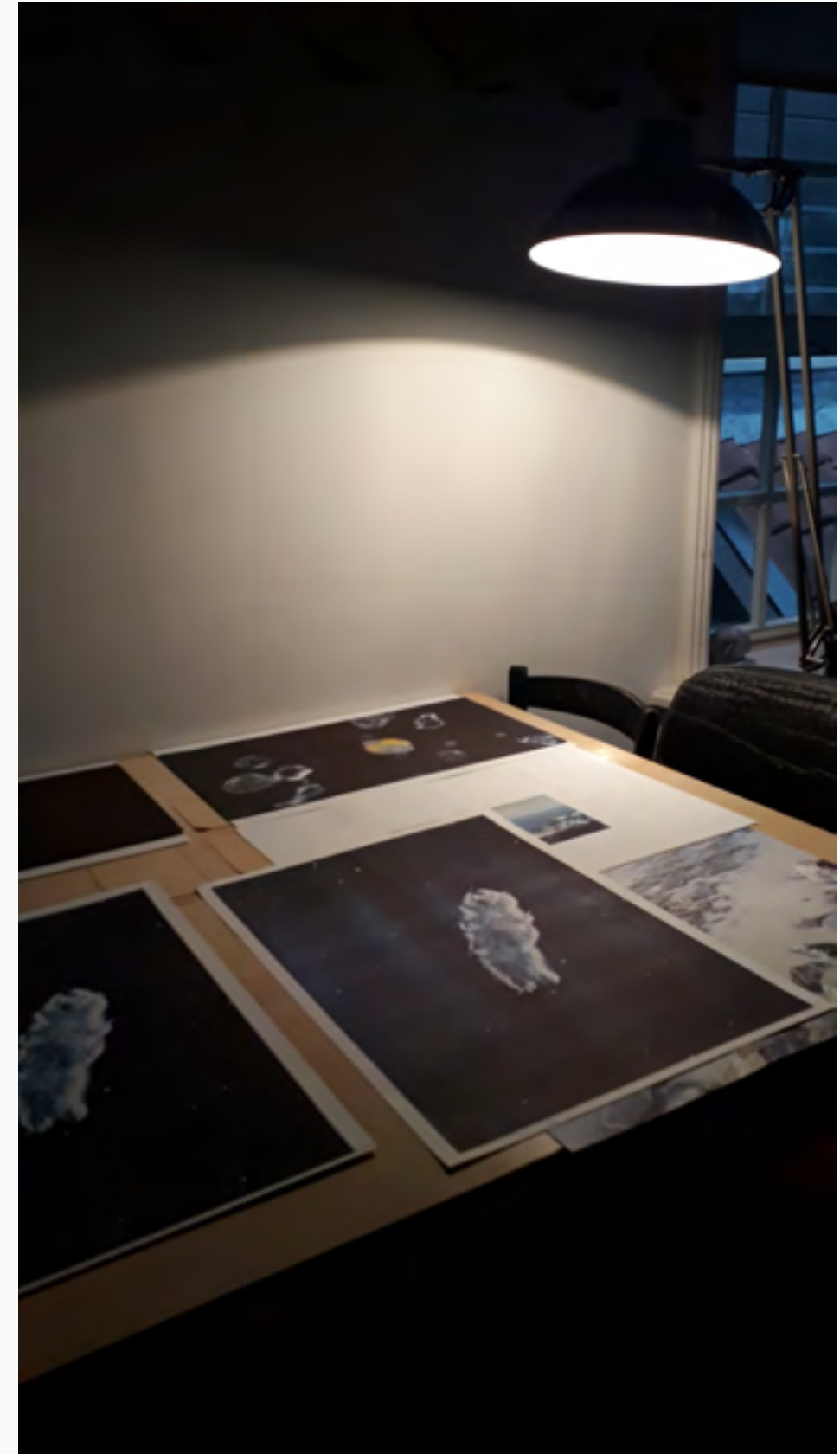
Wilma Olthof - voorzitter tennisclub

Jan Harmsma – voormalig raadslid gemeente Opsterland

Durk Schroor – ondernemer en huisman

Annemarie van Veen – beeldend kunstenaar

Lutske van Veen – haptonoom

An Unfinished Ode to Mud, © Jasper Coppes, 2019

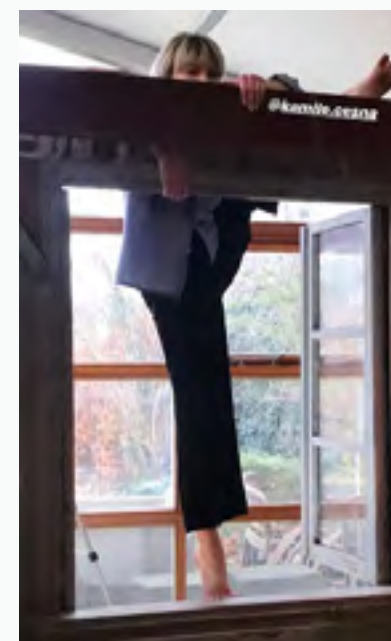
ACTIVITEITEN

24^{HRS} RESIDENCY

Residencies:	23 februari t/m 3 maart
Eindpresentatie:	3 maart
Partners:	Academie Minerva (Groningen), Sober & Lonely Art Institute (Johannesburg, SA)

Sinds een aantal jaren organiseert SYB een aantal ultrakorte residencies van 24 uur. Voor het project, dat ontstond als initiatief van het Sober & Lonely Art Institute (S&L) uit Johannesburg worden kunstenaars geselecteerd die studeren aan Academie Minerva in Groningen. Zij konden voorafgaand aan dit project een voorstel insturen voor een residency van niet meer en niet minder dan één dag en één nacht. In 2019 werden geselecteerd: Radina Kordova en Kamile Cesnaviciute, Marieke Grunnewijk, Sven ten Berge, Jorien Ketelaar en Lola Diaz Cantoni, Laura Bolscher.

De kunstenaars werden tijdens hun ultrakorte residency op afstand begeleid, en kregen alle ruimte en tijd om binnen hun dag een nieuwe wending aan bestaand of nieuw werk te geven. Zo deden ze ervaring op met het werken als artist-in-residency, het plannen en uitvoeren van een project op locatie, en konden ze ervaren wat de rust en omgeving van Beetsterzwaag en een residency als SYB ze kan bieden.

SEÁN HANNAN - SAKEN VAN STAET EN OORLOGH

Residency:	3 mei t/m 19 juni
Eindpresentatie:	19 juni
Partners:	gemeente Opsterland, Provincie Fryslân, Willem en Roos Derks Fonds (Prins Bernhard Cultuur Fonds), Tresoar
SYB Circles:	Hannan werkte samen met Brenda Tempelaar aan een visuele encryptie technologie – hun plannen en deze materie bleken echter zo uitdagend (op technisch gebied) dat deze code nooit openbaar is gemaakt.

In mei en juni verwelkomde SYB de Nederlands-Ierse kunstenaar Seán Hannan. In Beetsterzwaag heeft hij zich verdiept in de omstreden 17^e eeuwse diplomaat, geschiedschrijver en publicist, Lieuwe van Aitzema (Dokkum, 1600 – Den Haag, 1669). Juist het leven en werk van Van Aitzema heeft raakvlakken met hedendaagse vragen omtrent privacy, transparantie en dataverkeer. Deze kwesties vinden een echo in vragen die ruim 150 jaar geleden gesteld werden naar aanleiding van het leven van de omstreden Van Aitzema.

In de ogen van veel historici is Van Aitzema een spion en een landverrader. In de ogen van anderen is hij juist een fervent verdediger van de Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden. Feit is dat Van Aitzema tijdens de Eerste en de Tweede Engelse oorlog gevoelige staatsdocumenten doorspeelde aan Oliver Cromwell en daarmee Engeland een strategisch voordeel gaf ten opzichte van zijn vaderland. Het was niet in de laatste plaats de persoon van Van Aitzema zelf die aanleiding gaf tot de verdeeldheid onder historici. Als libertijn pleitte Van Aitzema namelijk voor absolute individuele vrijheid, terwijl hij in zijn boek *Saken van Staet en Oorlogh* (1669-1672) juist het belang van de Republiek boven het belang van het persoonlijke stelde. Hij is daarmee de belichaming van de frictie die tekenend is voor onze tijd waarin we de overheid vragen ons te verdedigen en beschermen, maar niet bereid zijn om daarvoor onze persoonlijke vrijheid in te leveren.

De Nederlands-Ierse kunstenaar Seán Hannan (1986) besloot daarom zijn verblijf in Kunsthuis SYB te wijden aan een van de meest omstreden diplomaten in de Nederlandse geschiedenis. Hij gebruikte zijn tijd bij SYB voor het uitvoeren van archiefonderzoek, en het produceren van een reeks nieuwe werken.

The Guardians, Bronze, various fabrics, Server Cabinet, LED lighting, 60 x 45 x 37 cm, 2019 © Seán Hannan

ASH KILMARTIN – OLD HOUSE NOISES (THE SLEEPER, THE DREAMER AND THE GUARD)

Residency:	22 juni – 28 juli
Eindpresentatie:	28 juli
Partners:	Kunst & Cultuur Beetsterzwaag, Groningen Vocal Exploration Choir
Circles:	Interview tussen Vanessa van 't Hoogt en Ash Kilmartin tijdens de eindpresentatie

In juni en juli was beeldend kunstenaar Ash Kilmartin te gast bij SYB. Ze begon haar project met een interesse in typisch Friese klokkenstoelen, eeuwenoude vrijstaande klokkentorens in het Friese landschap die traditioneel werden geluid om belangrijke gebeurtenissen aan te kondigen. In het eerste weekend van haar residency vond het jaarlijkse Kunstweekend van Beetsterzwaag plaats. Ash toonde hierin een installatie die eerder te zien was in *Attent*, Rotterdam, en gebruikte de input van geïnteresseerde gasten als een belangrijk onderdeel van haar onderzoek naar klokkenstoelen.

Haar verblijf in SYB leidde tot de realisatie van een nieuwe publicatie, *Old House Noises (the Sleeper, the Dreamer and the Guard)*. Op 28 juni droeg Ash voor uit deze publicatie. De voordracht had de vorm van een hoorspel, waarbij de geluiden werden vertolkt door het Groningen Vocal Exploration Choir. Daarna ging Ash in gesprek met Vanessa van 't Hoogt (SYB Circles).

Ash Kilmartins project in Kunsthuis SYB maakte deel uit van haar doorlopende onderzoek *The Allegory of the Listening Demon*, waarvoor ze een O&O-bijdrage ontving van CBK Rotterdam.

Ash Kilmartin tijdens de eindpresentatie op 28 juli 2019

KICK OFF SYB CIRCLES

Event: 26 april
 Met: Josje Hattink, Anna-Rosja Haveman,
 Vanessa van 't Hoogt, Brenda Tempelaar en Liza Voetman,
 Gert Wijlage (DeFKa, Assen), Lisa Reinheimer (Domein
 voor de Kunstkritiek)
 Mogelijk gemaakt door: Mondriaan Fonds

SYB Circles is het nieuwe programma voor jonge kunstenaars, schrijvers en academici die willen onderzoeken welke vormen kunstkritiek en –beschouwing nog meer kunnen aannemen. In 2019 bestond CIRCLES uit bijdragen van Josje Hattink, Anna-Rosja Haveman, Vanessa van 't Hoogt, Brenda Tempelaar en Liza Voetman.

CIRCLES is een verdiepende voortzetting van het in 2012 gestartte Schrijversprogramma van SYB, waarin jonge schrijvers in essays reageerden en reflecteerden op het werk dat tijdens de residencies werd geproduceerd.

De nieuwe critici werden voorgesteld tijdens de lancering van CIRCLES op vrijdag 26 april, gevolgd door een bijdrage van Gert Wijlage, initiator van het kunstinitiatief DeFKa, Departement voor Filosofie en Kunst in Assen. Hij deelde een korte geschiedenis van de kunstkritiek en kunstfilosofie. Daarna konden bezoekers deelnemen aan een “collectieve beschouwings-sessie” in Edit This Post, een workshop verzorgd door Lisa Reinheimer van het Domein voor Kunstkritiek. Edit This Post is een online platform voor collaboratief schrijven, en werd op deze middag ingezet als voorbeeld van een nieuwe tool om tot kunstkritiek te komen.

Kick-off SYB CIRCLES, 26 april 2019; Foto © Erika Buchanan

JASPER COPPES – AN UNFINISHED ODE TO MUD

Residency:	5 augustus – 16 september
Presentatie:	14 en 15 september
Symposium:	15 september
Circles:	Josje Hattink ging in gesprek met Jasper, vanuit hun gedeelde interesse in en kennis van het (geografische) landschap. De gesprekken hadden voor Jasper een belangrijk inhoudelijke kritiek-functie; hun samenwerking uitte zich in het gesprek dat Josje modereerde tijdens het mini-symposium op 15 september.
Mogelijk gemaakt door:	Mondriaan Fonds

Jasper Coppes deed vanuit Beetsterzwaag onderzoek naar het landschap in Friesland (vooral naar de Wadden), en werkte aan een film die hij opnam in Groenland. In recent werk hield Jasper zich bezig met de processen die het landschap en cultureel erfgoed maar ook ons collectief geheugen vormen. Beïnvloedt de voortdurende geologische formatie van de aarde de manier waarop wij erover denken? En andersom: welke invloed heeft ons denken op onze omgeving? En hoe kan deze wisselwerking tussen geest en omgeving in kaart worden gebracht?

Jasper Coppes presenteerde de uitkomsten van zijn onderzoek *An Unfinished Ode to Mud* op 14 en 15 september in Kunsthuis SYB. Op zaterdag 14 (Open Monumentendag) en zondag 15 september toonde hij delen van zijn film, een geluidscompositie die eerder te horen was op *Into The Great Wide Open*, en enkele risoprints van videostills. Op zondag 15 september organiseerde hij een symposium. Uitgangspunt van dit symposium was de tekst van Ursula K. Le Guin, *'Don't take me for granite'*, waarin het land een stem krijgt – een gedachte die ook speelt in huidige discussies over het mogelijk aanwijzen van de Wadden als rechtspersoon: zo zou het gebied zelf partij kunnen zijn in juridische geschillen. Daarnaast vertoonde Wim van Egmond beelden van de Wadden op het niveau van de microben, en liet hij zien wat micro-fotografie kan blootleggen. Jasper vertelde zelf over zijn onderzoek, zijn film, en het landschap als levende entiteit. Josje Hattink, van SYB CIRCLES, modereerde de middag. Zij deed in SYB ook al onderzoek naar de geografische en culturele geschiedenis van de veengebieden rond Beetsterzwaag in haar project Drach.

Presentatie *An Unfinished Ode to Mud*, 15 september 2019

CA – ALPPLSYBJJOAJD – MPING - PIET ZWART INSTITUTE

Residency en rondleidingen:	19 – 30 september
Met:	Yanick Soland, Petter Dahlstroem Persson, Jamie Kane, Daphne Simons, Josie Perry, Berglind Erna Tryggvadottir, Jake Caleb, Annabelle Binnerts, Lukas Messner, Lucia B. Mendoza en Bernd Krauss
Mogelijk gemaakt door:	Mondriaan Fonds en Piet Zwart Institute

In de laatste weken van september verbleven er 10 kunstenaars (tweedejaars studenten van het Piet Zwart Institute) bij SYB. Vanuit SYB ondernamen ze excursies en workshops, die onder andere worden geleid door Niels Bekkema (programmeringscommissie SYB). Ook troffen de deelnemers in SYB de studenten van de Master Artistic Research (KABK, Den Haag), die in Friesland waren met docent en SYB-alumnus Jasper Coppes.

In het weekend was SYB open voor het publiek en werden gasten en voorbijgangers ontvangen in dit experimentele kamp waarin gastvrijheid opnieuw werd gedefinieerd. Onder de begeleiding en expertise van Bernd Krauss en gasten bood de korte residency de kunstenaars een unieke kans om de landelijke ervaring te combineren met urbanisme en natuurlijke kampflora: een zintuiglijke ervaring op zich.

SYBREN HELLINGA KUNSTPRIJS 2019

Groepstentoonstelling:	19 oktober – 3 november
Met:	Caz Egelie, Vytautas Kumža, Alina Lupu, Samuel Otte en Natalia Papaeva
Mogelijk gemaakt door:	Sybren Hellinga Stichting, het Mondriaan Fonds, de Van Teyens Fundatie, gemeente Opsterland
Mediapartner:	BK-informatie

De Sybren Hellinga Kunstprijs bestaat uit een geldprijs van 3000 Euro. De prijs wordt iedere drie jaar uitgereikt, dit jaar voor de 8^e keer, en is vernoemd naar de galeriehouder Sybren Hellinga (1926-2000). Hellinga runde een ideële galerie op Hoofdstraat 70, het huidige Kunsthuis SYB. Na zijn overlijden liet Hellinga een pand en een bescheiden vermogen na aan de Sybren Hellinga Stichting. Het pand moest een vrijplaats worden waar talent compromisloos tot ontwikkeling kon komen.

In het voorjaar van 2019 werd de Open Call voor de Sybren Hellinga Kunstprijs uitgezet onder recent afgestudeerde kunstenaars die 5 jaar geleden of korter afstudeerden aan een kunstacademie (Ba) en wonen en werken in Nederland. In totaal ontving Kunsthuis SYB 115 inzendingen. Daaruit selecteerde de programmeringscommissie van SYB een longlist van 23 kandidaten, waarna de onafhankelijke jury de shortlist samenstelde. De jury van de Sybren Hellinga Kunstprijs 2019 bestond uit Peter van der Es (initiator Unfair, Amsterdam), Nathalie Hartjes (directeur MAMA, Rotterdam), Milena Naef (winnaar van de 7^e Sybren Hellinga Kunstprijs) en Louwrien Wijers (beeldend kunstenaar).

Caz Egelie, Vytautas Kumža, Alina Lupu, Samuel Otte en Natalia Papaeva werden genomineerd voor de Sybren Hellinga Kunstprijs 2019. Op 19 oktober werd een groepstentoonstelling met werk van hen geopend. Hun werk was 3 weken te zien in SYB, en bestond een video-installatie van Samuel Otte, sculpturen en performance van Caz Egelie, een installatie en wekelijkse performance van Alina Lupu, een sculptuur en twee foto-installaties van Vytautas Kumža en twee videowerken van Natalia Papaeva. Op de laatste dag werd de winnaar, Vytautas Kumža bekend gemaakt door de jury, en werd het project feestelijk afgesloten.

Uit het juryrapport:

“Vytautas Kumža maakt pakkende beelden, hij onderzoekt een gelaagdheid van texturen, oppervlaktes en dimensies. Met deze presentatie in SYB komen werken samen die voorbij hun beeldende kwaliteiten ook een interesse in constructie en deconstructie tonen – zelfs in letterlijke zin, waarin de stickers van bouwbedrijven, de losse architecturale elementen naast de foto’s ons vragen stellen over de plaats van het beeld versus het bouwwerk.”

Vytautas Kumža met juryleden Nathalie Hartjes (l) en Louwrien Wijers, foto © Sjoerd Knol

Bezoekers tijdens de uitreiking van de Sybren Hellinga Kunstprijs, foto © Sjoerd Knol

Presentatie Vytautas Kumža in SYB, foto © Stefan Siderius

Midseason in de muziekkapel in het Sterrebos, Groningen

MIDSEASON: KUNSTHUIS SYB X HET RESORT

Coachings- en tentoonstellingstraject:	11 oktober – 10 november
In samenwerking met	Het Resort, Groningen
Kunstenars:	Denislav Golemanov, Eleni Tsompanidou, Kamile Cesnaviciute, Marnix Sixma
Onder begeleiding van:	Vanessa van 't Hoogt, Anna-Rosja Haveman, Josje Hattink, Brenda Tempelaar, Liza Voetman (allen SYB Circles) en Niels Bekkema (Programmeringscommissie)
Mogelijk gemaakt door:	We The North, Mondriaan Fonds
Circles:	podcast Het Resort x Kunsthuis SYB

Kunsthuis SYB maakt deel uit van de Noordenaars. Naast het vergroten van de zichtbaarheid van de afzonderlijke Noord-Nederlands kunstinstellingen in deze samenwerkingsorganisatie, worden soms ook nieuwe projecten opgezet. Artist in Space is een project dat in 2019 begon, en dat wordt gefinancierd vanuit We The North (en aanvullend door het Mondriaan Fonds). Het project heeft tot doel om beeldende kunst in de regio zichtbaar te maken en het kunsttalent dat er is verder te stimuleren. Kunsthuis SYB organiseert binnen Artist in Space twee projecten: dit coachings- en tentoonstellingstraject met Het Resort (Groningen), en een netwerk- en community event samen met VHDG Leeuwarden (in 2021).

Tijdens midseason werden jonge kunstenaars (net afgestudeerd van Academie Minerva als Bachelor fine Art) geselecteerd om deel te nemen aan een vierweeks talentprogramma van Het Resort en Kunsthuis SYB. Kunsthuis SYB organiseerde een eerste bijeenkomst, een Nulmeting, waarin het startpunt voor dit traject werd bepaald, aan de hand van de eigen ambities en vragen van de deelnemers. Zo werd hen gevraagd na te denken over hun doelstellingen binnen het project en daarna. Ook werden de deelnemers gecoacht bij het schrijven van teksten over hun werk, hun aanwezigheid op social media in week 2 van het traject. De inhoudelijke ondersteuning en coaching werd verzorgd door leden van SYB Circles.

De overige weken werkten de kunstenaars aan hun eigen werk en gingen ze op field-trips met professionals. Na deze intensieve periode toonden de kunstenaars hun werk in (de muziekkoepe) in Het Sterrenbos, en gingen zij in gesprek met twee leden van Circles over hun werk. Dit gesprek werd opgenomen door Zomaar Radio, de culturele podcast van Groningen.

PETRA PONTE - NOLA & BONI

Residency:	8 november – 19 december
Open Huis:	17 november, 1 en 14 december
Filmprogramma's:	23 november en 8 december
Gasten:	publicist en onderzoeker Ellen de Vries; beeldend kunstenaar Marieke Zwart, dichter, schrijver en vertaler Eeltsje Hettinga; filosoof, programmamaker en schrijver Matthijs Ponte; historicus en journalist Jan Ybema; beeldend kunstenaar Raquel van Haver; assistent onderzoeker Marlou Heijnen; ALLINE, Jeff Croese, Joenes & MAMI WATA.
Circles:	Liza Voetman schreef But How Are You, Really? (De tekst werd in het Fries vertaald door Eduard Knotter)
Mogelijk gemaakt door:	Mondriaan Fonds, Bankgiroloterijfonds

Van 8 november tot 19 december verbleef cultureel onderzoeker Petra Ponte in Kunsthuis SYB. Tijdens haar verblijf wilde ze onderzoek doen naar de manier waarop de kunstenaar Nola Hatterman (Amsterdam, 1899 - Paramaribo, 1984), zich verdiepte in vrijheidstrijder Boni (ca. 1730 – 1793) en haar een plek wilde geven in de geschiedenis. Hatterman wierp zich op als voorvechter voor de anti-racistische beweging in die tijd, en Ponte wierp tijdens haar verblijf in SYB licht op haar schilderijen, haar werk en inzet voor deze beweging.

Voor de in Suriname opgegroeide Ponte werd het project Nola en Boni ook gedreven door een persoonlijk-politieke vraag, die mede was ingegeven door de recente protesten in Dokkum, namelijk: wat kan de rol zijn van een witte bondgenote (toen en nu) in de kunst en daarbuiten?

Een deel van haar onderzoek voerde Petra uit in Tresoar ('de bewaarplaats van de geschiedenis van Fryslân'). Ze ging in hun archieven op zoek naar brieven en andere materialen over het Suriname-nûmer en de daaraan verbonden Surinaamske Kunstjoun. Ze deelde deze materialen op verschillende leestafels in SYB, en aan de muren. Ponte organiseerde drie publieke gesprekken met gasten en experts, twee filmvertoningen en ze gaf ze een gastles aan een poetry-circle in Leeuwarden.

Uitnodiging open huis III met: Raquel van Haver & Marlou Heijnen & vinger.nl & friends

Welkomstbord Nola & Boni

Open huis I met: Ellen de Vries, Marieke Zwart en Petra Ponte

“ZO GOED ALS DAGELIJKS WAS IK TUSSEN DE DOCUMENTEN TE VINDEN EN WAS DE DEUR OPEN VOOR IEDEREEN DIE IN GESPREK WILDE GAAN. NAAST DEZE SPONTANE GESPREKKEN HEB IK EEN AANTAL OPEN HUIS MIDDAGEN GEORGANISEERD OM HET ONDERZOEK VERDER TE LATEN UITDIJEN IN GESPREKKEN.”

Petra Ponte

OVERIG

In 2018 initieerde Kunsthuis SYB op uitnodiging van De Zaak Nu de Noordenaars, een platform voor presentatie-instellingen in Noord-Nederland. Noordenaars bestaat op dit moment uit: Kunsthuis SYB (Beetsterzwaag), NP3 (Groningen), CBK Groningen (Groningen), CBK Emmen (Drenthe), VHDG (Leeuwarden), KiK (Kolderveen), SIGN (Groningen), Bierumer School (Bierum) en Academie Minerva (Groningen), Media Art Friesland (Leeuwarden) en Noorderlicht (Groningen). In 2019 was SYB actief betrokken bij de ontwikkeling van het nieuwe programma Artist in Space.

Ook was SYB aangesloten bij De Zaak Nu, voerde directeur Josine Siderius op de KABK portfoliogesprekken met derdejaarsstudenten, droeg programmeringscommissielid Manus Groenen namens SYB kunstenaars voor voor de Arty Party in de Melkweg, werd een werk van Jort van der Laan dat hij in 2018 in SYB maakte aangekocht door het Stedelijk Museum Amsterdam en werkte SYB mee aan de selectie van kunstenaars voor het Beetsterzwaagse kunstproject Verlost!

ENKELE CIJFERS

30

KUNSTENAARS

werkten en presenteerden
in SYB

323

DAGEN

was het huis in gebruik

21

PUBLIEKS-
MOMENTEN

7

PUBLICATIES
EN ARTIKELN

450

OPENINGSUREN

6500

BEZOEKERS

Online bereik van SYB in 2019

WEBSITE-BEZOEK

totaal 2018: 58.117

totaal 2019: 75.139

INDIVIDUELE BEZOEKERS

totaal 2018: 39.907

totaal 2019: 45.659

FACEBOOK PAGINA LIKES

31 december 2018: 2.400

31 december 2019: 2.561

INSTAGRAM FOLLOWERS

31 december 2018: 340

31 december 2019: 1.610

KUNSTHUIS SYB IN DE PERS

GEMEENTELIJKE KUNSTAANKOPEN – STEDELIJK VOEGT ACHT HEDENDAAGSE WERKEN TOE AAN DE COLLECTIE

PERSBERICHT STEDELIJK MUSEUM AMSTERDAM / 28-02-2019

‘MEER ZICHTBAARHEID EN VAKER ROND DE KEUKENTAFEL’ - JOSINE SIBUM SIDERIUS OVER HAAR PLANNEN VOOR KUNSTHUIS SYB

METROPOLIS M / 09-04-2019

KUNSTHUIS SYB PRESENTEERT SYB CIRCLES

DRACHTSTER COURANT / 19-04-2019

DE KLOK LUIDEN OM DEMONEN TE VERJAGEN

LEEUWARDER COURANT / 26-07-2019

VYTAUTAS KUMZA WINT DE SYBREN HELLINGA KUNSTPRIJS 2019

LEEUWARDER COURANT / 04-11-2019

KUNSTHUIS SYB HOUDT OPEN HUIS

DRACHTSTER COURANT / 28-11-2019

In 2019 werd Kunsthuis SYB ondersteund door:

en de vrijwilligers van Kunsthuis SYB.